

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за заемане на академична длъжност "професор" в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 „Медицина“, научна специалност „Патофизиология“ към Медицинския факултет на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас, обявен в „Държавен вестник“, брой 105/11.12.2020 г.

от проф. д-р Искрен Коцев, д.м.н., професор по вътрешни болести и гастроентерология, Медицински университет, гр. Варна

Със заповед № РД-9/20.01.2021 г. на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас, бях включен като външен член в научното жури за конкурса, а с решение от заседание на научното жури бях определен да изготвя становище за обявения в „Държавен вестник“ конкурс за професор по научната специалност „Патофизиология“, обявен от Университета, гр. Бургас в „Държавен вестник“, брой 105/11.12.2020 г. За конкурса е подал в срок редовни документи един кандидат – проф. д-р Ганка Йорданова Бекярова, д.м.н

Оценката и крайното становище са оформени въз основа на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България от 21 май 2010 г., Правилника за приложението му от 2011 и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университета „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас.

Проф. д-р Ганка Йорданова Бекярова, д.м.н. е с научна и образователна степен „доктор“ след успешно защитена дисертация през 1990 г. на тема „Промени в функционалните свойства на еритроцитите, свързани със свободно-радикалното окисление при термична травма“ по научната специалност „патофизиология“, с диплома № 202301/20.06.1990 г. и с втора научна степен „д-р на медицинските науки“ с диплом № 076, издадена на 19.12.2014 г., след успешна защита на докторската теза „Проучване на някои възможни механизми за увреждане на черния дроб, свързани с оксидативния стрес при експериментална термична травма и ролята на мелатонина в хепатопротекцията“ с основни приноси относно ролята на мелатонина като антиоксидант и хепатопротектор при термична травма. .

През 1999 г. ѝ е присъдена академичната длъжност доцент по научната специалност „патофизиология“, а през 2016 г. ѝ е присъдена академичната длъжност професор по патофизиология от МУ, гр. Варна, което улеснява в известна степен настоящия избор.

Проф. Ганка Йорданова Бекярова, д.м.н., има 44-годишен лекарски стаж. През 1977 г. завършва медицина в Медицински университет, София и започва работа като лекар в I-ва поликлиника гр. Добрич, където работи до 1980 г. От 1980 г. досега има академична кариера в Катедрата по патофизиология при МУ гр. Варна. В периода 1980-1984 г. е асистент в Катедрата, а през 1985-1990 г. е старши асистент и докторант. От 1989 до 1999 г. е главен асистент в Катедрата по патофизиология, през 1999 г. се хабилитира като доцент, а през 2016 – като професор.

От 1984 г. е със специалност по патофизиология. Има чуждоезикова квалификация по английски език, равнище B2 от 2010 г. и участие в квалификационен проект „Интерактивни методи на обучение“ от 2014 г.

Научно-изследователска дейност

Проф. Ганка Бекярова има 2 дисертационни труда, 9 учебници и ръководства, 73 научни публикации in extenso, 1 монография от 2015 г. „Ендотелна дисфункция, съдов оксидативен стрес и кардиометаболитни нарушения: патофизиологични механизми и клинично приложение“.

26 научни труда са публикувани в международни научни издания, от тях 10 са с импакт фактор, като 25 от тях са на латиница. 36 научни труда са публикувани в научни списания в България. 3 статии, публикувани в български научни списания, са цитирани в международни списания. В научни сборници са публикувани 8 научни труда. Внушителният брой публикувани статии in extenso говори за високата научна активност и продуктивност на проф. Бекярова. Общият импакт фактор на публикациите ѝ е $IF=10,401$, а по данни на Google Scholar $h-index=11$.

Във всичките 73 научни труда, представени за рецензия, проф. Бекярова е първи автор в 53 публикации, втори автор в 13 публикации, а трети и следващ автор - в 10.

Научните трудове са в областта на патофизиологията на термичната травма, свободните радикали и оксидативния стрес, експериментални проучвания върху патофизиологичните механизми на неалкохолната мастна чернодробна болест, експериментално доказвания хепатопротективен ефект на мелатонина и S-аденозилметионина. В друга група публикации се описани гастро- и хепатопротективните свойства на пробиотиците при експериментални условия. Има и публикации, свързани със съвременните подходи в преподаването по патофизиология, което говори за интереса ѝ към тази важна академична тема.

Проф. Бекярова е публикувала в реномирани научни списания, които се реферират в международния научен обмен и в научните база данни: „Burns“, „Artificial cells“, „Blood substitutes“, „Immobilization and Biotechnology“, „Methods Finding Experimental and Clinical Pharmacology“, „International Journal of Immunopathology and Pharmacology“, „Central European Journal of Medicine“, „Molecules“ и др.

Кандидатът е представил справка за 191 цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световна база данни, или в монографии, или в колективни томовете. В други издания проф. Бекярова има 50 цитирания.

Проф. Г. Бекярова има 1 издадена монография през 2015 г. – „Ендотелна дисфункция, съдов оксидативен стрес и кардиометаболитни нарушения: патофизиологични механизми и клинично приложение“. В монографията за първи път у нас е направен обзор и анализ на съвременните научни схващания относно ролята на окислителния стрес за ендотелната дисфункция при кардиометаболитни заболявания – захарен диабет, артериална хипертония, обезитас и обструктивна сънна апнея. Обсъжда се ролята на ранните маркери за ендотелна дисфункция при повишен кардио-метаболичен риск.

Проф. Бежарова прави пионерски проучвания в областта на експерименталната термична травма и ролата на мелатонина като хепатопротектор, използвайки набор от съвременни методи на изследване – биохимични, имунологични, морфометрични и имунохистохимични. Проучванията ѝ са винаги актуални и с оригинални приноси, което буди голям научен интерес сред изследователските кръгове в чужбина и у нас.

Основните научни направления, в които успешно работи проф. Г. Бежарова са:

- Клетъчно-молекулярни механизми на чернодробна лезия при термична травма и хепатохпротекция с мелатонин
- Патифизиологичен механизъм на целуларните увреждания при оксидативен стрес и протекция с антиоксиданти и пробиотици
- Експериментални проучвания при метаболитен синдром
- Съвременна педагогика в патифизиологията

Във всички гореописани области проф. Бежарова има значими приноси, а именно в патифизиологичните механизми на термичната травма, хепато- и гастро-протекцията и кардио-метаболитния синдром. Научната ѝ продукция е оригинална и има възможно клинично приложение. При 3 от участията ѝ в международни форуми, резюметата от докладите ѝ са публикувани в международни списания с импакт фактор $IF=15,393$.

Проф. Бежарова е ръководител на трима докторанти по патифизиология, от които 2 са защитили, а третият е в процес на защита.

Проф. Бежарова е член на 3 редакционни колегии, има 5 рецензии на научни статии и проекти и 6 участия в научно жури.

. Научна активност

Проф. Бежарова има регистрирано участие в 12 международни форума и 38 представяния в национални научни конгреси с международно участие. Сумарният импакт фактор на проф. Бежарова от публикации и резюмета е $IF=26,254$. Тези данни потвърждават нейните изявени научни интереси.

Учебно-преподавателска дейност

Проф. Бежарова е автор и съавтор на 9 учебници и учебни помагала. Това са ръководства за студенти-медици, дентални лекари и колежани, третиращи важни теми в областта на общата и клиничната патифизиология – основни теоретични постановки, практически наръчници, клинични задачи, патифизиология на болката, изпитни тестове и др.

Проф. Бежарова има богат педагогически опит като асистент, преподавател, лектор, който я прави желан учител и ръководител на учебния процес. Изнасяла е пълния цикъл от лекции по патифизиология пред студенти по медицина и дентална медицина, както и пред студентите в бакалавърските програми за медицинска сестра, акушерка, рехабилитатор и помощник-фармацевт. В лекциите и семинарните занятия проф. Бежарова винаги свързва теоретичните тези с клиничната практика, за което допринася и нейната постоянна връзка с клиничните специалности и научно-учебните звена в клиниките на МУ, Варна.

Проф. Бежярова е и автор на 8 учебни програми по патофизиология за отделните специалности.

Проф. Бежярова участва в 2 проекта на фонд „Наука“ на МУ, гр. Варна – проект BG 051PO001-3.06-0028 (Повишаване на научния потенциал и възможностите за кариерно развитие в областта на медицината, здравеопазването и биотехнологиите) и проект BG 051PO001-3-3.07-0002 (Студентски практики).

Проф. Бежярова е доказан и успешен лекар, професор, преподавател и учен с важни приноси в областта на съвременната патофизиология, медицина и медицинска педагогика.

Проф. Бежярова се ползва с висок авторитет сред своите колеги, студенти и сътрудници. Тя е добре известна и ценена в медицинската академична общност на страната ни и в чужбина, а също и сред преподавателите по патофизиология у нас.

От съвместната ни работа в МУ, гр. Варна, познавам проф. Бежярова като отличен и уважаван преподавател, съвместен изследовател и учен със оригинален творчески почерк.

Проф. Бежярова е член на Българския лекарски съюз, член на Българското физиологично дружество, Европейското физиологично дружество и Съюза на учените.

Заклучение

Проф. д-р Ганка Йорданова Бежярова, д.м.н. е утвърден и проминентен лекар-преподавател, изявен професор и съвременен български учен с висока научна публикационна активност, с научни и практически приноси в много раздели на медицината и патофизиологията. Тя е успешен лектор и преподавател, доказан ръководител на научни проекти и докторанти, автор на множество учебници, ръководства и научни програми. Съгласно справката за минималните национални изисквания за „професор“, закона и правилниците, проф. Бежярова изпълнява всички групи показатели – А, В, Г, Д и Е в 100% и над 100% (съответно – 100%, 100%, 850%, 1750% и 151%).

При детайлното разглеждане на цялостната ѝ дейност, се вижда, че проф. Бежярова надхвърля основните изисквания за хабилитация като „професор“ съгласно Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университета „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас. Имайки предвид богатата ѝ научно-изследователската дейност, огромния ѝ педагогически опит, публикационната и научна активност и приносите на кандидата, предлагам да бъде присъдена повторно академичната длъжност „професор“ на проф. д-р Ганка Йорданова Бежярова, д.м.н.

17.03.2021 г.

Проф. д-р Искрен К